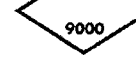

00145867034

CERTIFICATE

7/7752 GK 85

Sayı : 43252159
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/01/2019 tarihli ve 43452547-120.07-418848 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Ednan ARSLAN tarafından verilen Ambalajlı suların denetimine ve hakkında işlem yapılan firmalara ilişkin "7/7752 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

İzmir Milletvekili Ednan ARSLAN tarafından verilen Ambalajlı suların denetimine ve hakkında işlem yapılan firmalara ilişkin” 7/7752 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Dünyada ve ülkemizde kanser hastalığı ve kansere bağlı ölümler artmaktadır. Bu artışın başlıca nedenleri arasında ise sağlıksız gıdalar ve su tüketimi gelmektedir. GDO’lu ürünler, gıdalarda yoğun olarak kullanılan katkı maddeleri, boyalar ve tatlandırıcılar, kanseri tetiklemekte buna karşın gerekli önlemlerin alınmadığı görülmektedir. Özellikle pet şişe ve damacana sularında sağlığı tehdit edecek boyutta kimyasal maddelerin bulunduğu yönündeki haberler basınımızda yer almaktadır.

Son Olarak basına yansıyan Bursa Teknik Üniversitesi Doğa Bilimleri Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü’nden 4 akademisyenin gerçekleştirdiği Ambalajlı içme suyu örneklerinde Ağır Metal analizi ve risk değerlendirmesi başlıklı raporuna yer verilmiştir.

Raporda yer alan değerlendirmeler şu şekildedir; çalışma kapsamında 43 farklı markanın içme suyu örneği üzerinde 16 farklı metalin analiz işlemi gerçekleştirildi. Analizler 250 ml’lik plastik ambalajlı su örneğine yapıldı.

Su örnekleri içerisinde tespit edilen en yüksek ağır metal konsantrasyonları, baryum, kurşun, stronsiyum oldu. Sulara en yüksek oran olarak baryumda 366.08, kurşunda 0,80 ve stronsiyumda ise 6,01ppB oranları ölçüldü. İçme suyu yoluyla maruz kalma dozunun baryum için en fazla 0,004, kurşun için 0,029 ve stronsiyumda için 0,0012 mikro gram olması gerekmektedir.

Ambalajlı içme suyu tüketmenin kurşun seviyesine göre kanserojen risk oluşturduğu gözlenmektedir. Toplum sağlığının korunması açısından uygun kontrol tedbirlerinin alınması gerekmektedir. Sulara ağır metallerin bulunması ciltte incelleme, börek hasarı, karaciğer sirozu, sinir sisteminde ileti bozuklukları, kalıcı sağlık sorunlarına yol açabilmektedir.

Aynı konuda Kimya Mühendisleri Odası tarafından yapılan açıklamada ise “tespit edilen en yüksek baryum oranı korkutucu boyutta görünüyor. Kurşun miktarı 0,010’un altında olması gerek ancak 8 katı çıkmış. Araştırma sonuçlarına göre bazı içme suları dördüncü derece su kalitesinde. Böyle bir ürün ancak banyoda kullanılır. Baryum, kurşun ve stronsiyum ağır metallerdir. Bu ağır metallerin kanserojen etkileri var. Bazı organlarda birikme, mutasyon, dejenerasyon etkileri söz konusu olabilir. Çünkü bu metaller vücutta birikme özelliğine sahipler. Ambalajlı su sektöründe denetimsizlik had safhaya ulaşmış durumdadır. Standart dışı firmaların ruhsatları iptal edilmeli” görüşlerine yer verilmiştir.

SORULAR:

1) Pet ve damacana sularında, depolama, dolum, dağıtım ve suyun içilebilir olduğunun saptanmasına ilişkin olarak hangi bakanlıklar tarafından inceleme ve denetim yapılmaktadır? Bu kapsamda 2018 yılında kaç firma ve marka denetlenmiştir? Denetime ilişkin ayrıntılar nelerdir?

2) Depolama, dolum, pet/damacana temizliği, su kalitesi açısından yeterli olmadığı saptanan bu nedenle uyarılan, üretimine belli süre ara verilen ve kapatılan firma sayısı ile üretim kapasitelerine ilişkin bilgiler nelerdir? Firma merkez ve fabrikaları hangi illerde dir?

3) Basınımızda yer alan haberlerde, 43 farklı markanın içme suyu örneği üzerinde 16 farklı ağır metalin analiz işleminin gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Bu suların içmeye uygun olmadığına vurgu yapılarak içinde bulunan zararlı maddeler sayılmıştır. Kimya Mühendisleri Odasının açıklamaları da kamuoyunun bilgisi dahilindedir. Bu haberler ihbar kabul edilerek söz konusu firma ve markalar hakkında ne tür bir işlem yapılacaktır?

4) Bu suları çocukların tükettiği düşünüldüğünde, gelecek nesilleri nasıl bir tehlike beklemektedir?

CEVAPLAR:

1) Valilikler tarafından izin verilen kaynak suyu, içme suyu ve doğal mineralli sulara izin aşamasında kaynaktan ve dolum yerinden detaylı analizler yapılmakta olup; bu tesisler il sağlık müdürlüklerimizce yılda en az 4 defa Bakanlığımızca 1 defa mahallinde denetlenmektedir.

Bakanlığımızca ruhsatlandırılan 360 adet ambalajlı su üretim firması bulunmaktadır. Bu firmaların 2018 yılı içerisinde yapılan denetimleri sırasında belirlenen kriterlere uygun olmayan 75 adet firma tespit edilmiştir. Bu firmalardan 2 adet firmaya ruhsat iptali, 49 firmaya 15 gün süreyle kapatma ve 12 adet firmaya idari para cezası, 12 adet firmaya eksikliklerini giderinceye kadar faaliyetten men cezası verilmiştir.

Yapılan denetimler sonucu alınan numunelere ait analiz sonuçları uygunsuz çıkan 403 adet numunenin ait olduğu firmalara toplam 8.712.616 TL idari para cezası uygulaması yapılmıştır.

2) Yapılan denetimler sonucu tespit edilen eksiklikler; tesislerin fiziki yetersizlikleri, idari olarak zorunlu bulundurulması gereken personel (mesul müdür, laboratuvar sorumlusu v.s.) eksikliği ve su kalitesine yönelik eksikliklerdir. İşletmede yada piyasada su kalitesine yönelik uygunsuzluk tespit edilmesi halinde aynı seride üretilen uygunsuz sular usulüne uygun imha edilmektedir.

3) Söz konusu haberde 43 adet firmadan bahsedilmiş ancak firma ismi paylaşılmamıştır. Ayrıca yüksek olduğu iddia edilen parametreler ile ilgili Bakanlığımızca tüm ambalajlı sulara yapılan analizlere ait son üç yılın verileri incelendiğinde bir uygunsuzluk tespit edilememiştir. Yüksek olduğu belirtilen parametre limitleri mevzuata uygun limitlerdir. Haberde yer alan hususlar Bakanlığımızca titizlikle incelenmiş olup, doğru bilgileri içeren basın açıklaması aynı gün yapılarak kamuoyu bilgilendirilmiştir. Bu konuda yetkili olmayan kişi veya kurumların yapmış olduğu açıklamalara itibar edilmemesi, ihtiyaç duyulduğunda Bakanlığımızla irtibata geçilmesi doğru ve sağlıklı bilgi alınması açısından önemlidir.

4) Bakanlığımızca ruhsatlandırılarak halkımızın tüketimine sunulan ambalajlı suların mezkûr mevzuatta belirlenen kriterler doğrultusunda her türlü kontrol ve denetimleri düzenli olarak yapılmaktadır. Bu kapsamda tüm halkımız bu suları güvenle tüketebilir.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.